

Tekst: Matko Pojatina

Foto: Matko Pojatina, Slaven Čubrić

29. i 30.4.2018 održana je velika akcija otklanjanja otpada iz podmorja Nacionalnog parka Mljet te plaže Sutmiholjska u organizaciji Društva za podvodne sportove Zagreb (DPS Zagreb) s partnerima NP Mljet, NP Kornati, OŠ Mljet, Komunalno Mljet i diving centar Aquatica-Mljet.

Tvrtke Njuškalo, MacGregor Croatia i hotel Odisej podržali su akciju prepoznavši važnost borbe protiv onečišćenja mora.

Ronioci DPS-a su u dva dana očistili 7 lokacija u parku, a svaka je bila specifična po vrsti i količini otpada. Ukupna količina raznog otpada izvađena iz podmorja nacionalnog parka bila je 480 vreća volumena 50 litara što iznosi cca 24 kubika. Najgora vrsta otpada pronađenog u podmorju, bio je medicinski otpad s albanskim deklaracijama (Uvala Lokva). Ogromne količine plastike na južnim, ali i sjevernim uvalama parka ukazuju na to da je zadnji trenutak da shvatimo da promjene kreću od nas i da moramo mijenjati navike. Puno je naplavina doplutalih iz zemalja južno od nas (Albanija, Crna Gora – potvrđeno po deklaracijama), ali i plastike domaće proizvodnje koje je bura dogurala do sjevernih uvala (Bijela). Sidrišta brodova skrivaju boce, konzerve i limenke koje su neodgovorni nautičari bacili u more (uvala Lundžina i uvala Rogač), dok se u naseljenim uvalama može pronaći odbačenog građevinskog materijala, starih boca, setova posuđa, obuće i sl. (Pomena i Polače). U Velikom jezeru količina otpada je minimalna, iako naplavine sa juga s plimom nerijetko završe u jezeru. Sa koraljnog grebena izvađene su 4 vreće otpada.

Akcija čišćenja plaže Sutmiholjska, u koju su se uključila mljetska dječica i njihovi prijatelji provedena je u organizaciji Društva za podvodne sportove Zagreb i Javne ustanove NP Kornati te u suradnji s Osnovnom školom Mljet i Javnom ustanovom NP Mljet. U okviru ove akcije održano je edukativno predavanje za djecu usmjereno na problem plastike i drugog naplavljenog otpada u moru. Zatim je održano natjecanje u sakupljanju navedenog otpada u kojem je sudjelovalo 20-ak djece predškolske i školske dobi. Djeca su u sat vremena sakupila 31 vreću naplavljenog, uglavnom plastičnog otpada ukupne težine 98kg. Prva tri mjesta nagrađena su enciklopedijama na temu prirode koje je najuspješnijima darovala JU NP Kornati, dok su svi sudionici bili su nagrađeni slatkim nagradama.

Javna ustanova NP Mljet ulaže velike napore kako bi sanirala štetu koju području kojim upravlja nanosi otpad. Osnovan je centar za volontere koji konstantno prima nove zaljubljenike u prirodu koji volontirajući pomažu parku,

ali količine naplavina su tolike da ih je nemoguće sasvim sanirati. Rješenje je ipak na diplomaciji i pritisku na naše južne susjede kao i u osviješćivanju ljudi o velikom problemu plastike i drugog otpada u morima diljem svijeta.

Iz navedenih razloga nije čudno da je važnost borbe protiv globalno rastućeg morskog otpada prepoznata na razini UN-a kao jedan od prioriteta. Morski otpad (nastajanje i sankcioniranje) sastavni je dio Sustainable development goals programa, pod brojem 14, naziva „Life below water“, posvećenog da se do 2025. godine spriječi i značajno smanji stvaranje morskog otpada, prije svega onog nastalog u kopnenim izvorima uključujući morski otpad i onečišćenje ispranim nutrijentima.

Određena su područja prirode zbog svojih posebnih vrijednosti i bogatstva živog i neživog svijeta prepoznata kao iznimno bitna za očuvanje i proglašena zaštićenima. Na samom jugu Jadranskog mora takvo je područje otok Mljet, nacionalnim parkom proglašen još 1960. godine. Ovaj otočni biser Jadrana zbog svog specifičnog položaja među prvima je na udaru ulaznih struja u Jadransko more.

